

ZAKON O ZRAČNIM LUKAMA

(Urednički pročišćeni tekst, "Narodne novine", broj 19/98, 14/11 i **78/15**)

Članak 1.

(1) Zračna luka, u smislu ovoga Zakona, prostor otvoren za javni zračni promet, a čine ju određena područja s operativnim površinama, objektima, uređajima, postrojenjima, instalacijama i opremom, namijenjenima za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova, te prihvat i opremu zrakoplova, putnika, prtljage, robe, stvari i pošte.

(2) Zračna je luka dobro od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 2.

(1) Upravljanje zračnom lukom te pružanje, koordinaciju i nadzor pružanja zemaljskih usluga u zračnoj luci obavljaju trgovačka društva (u daljnjem tekstu: Društvo).

(2) Na Društva se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 3.

(1) Zemaljske usluge u zračnim lukama čine skup tehničko-tehnoloških poslova i operacija koje su u funkciji sigurnog posluživanja zrakoplova, putnika, prtljage, robe, stvari i pošte u zračnoj luci.

(2) Kategorije zemaljskih usluga u zračnim lukama te uvjeti pružanja zemaljskih usluga u zračnim lukama propisani su zakonom kojim se uređuje zračni promet i podzakonskim propisima donesenim na temelju tog zakona.

Članak 4.

(1) Društvo može započeti radom ako ispunjava posebne tehničke i druge uvjete propisane za rad zračnih luka i ako ima radnike odgovarajuće struke.

(2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka propisani su zakonom kojim se uređuje zračni promet i podzakonskim propisima donesenim na temelju tog zakona.

Članak 5.

(1) Društvo je dužno osigurati pružanje zemaljskih usluga korisnicima zračne luke.

(2) Društvo osigurava i pružanje posebnih usluga (ugostiteljstvo, prijevoz putnika u/iz zračne luke, trgovina, servis i drugo). Odnosi između Društva i pravne osobe kojoj se povjerava obavljanje posebnih usluga, uređuju se ugovorom.

Članak 6.

Obavljanje jedne ili više zemaljskih usluga omogućit će se i drugim pružateljima zemaljskih usluga te korisnicima zračne luke u skladu sa zakonom kojim se uređuje zračni promet i podzakonskim propisima donesenim na temelju tog zakona.

Članak 7.

(1) Društvo je dužno, u granicama raspoloživih kapaciteta, osigurati operativni prostor za rad tijela državne uprave i drugih pravnih osoba koje po posebnim propisima obavljaju poslove, odnosno djelatnosti u zračnoj luci.

(2) Odnosi između Društva i subjekata iz stavka 1. ovoga članka uređuju se ugovorom.

Članak 8.

U zračnoj luci mora se osigurati uporaba objekata, uređaja, postrojenja i opreme za prihvat i otpremu zrakoplova prema njihovoj namjeni, u skladu s propisima i međunarodnim ugovorima.

Članak 9.

Cjenik usluga koje pruža u zračnoj luci, Društvo objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

Članak 9.a

(1) Koncesija za zračnu luku smatra se koncesijom za javne radove, odnosno koncesijom za javne usluge, u smislu zakona kojim se uređuju koncesije.

(2) Koncesija za zračnu luku daje se na rok koji ne može biti kraći od pet niti duži od 60 godina.

Članak 9.b

(1) Koncesijom se stječe pravo graditi i upravljati zračnom lukom što uključuje pružanje, koordinaciju i nadzor pružanja zemaljskih usluga ili pravo upravljati zračnom lukom što uključuje pružanje, koordinaciju i nadzor pružanja zemaljskih usluga.

(2) Koncesijom se može steći pravo graditi i upravljati određenim dijelom zračne luke ili pravo upravljati određenim dijelom zračne luke što uključuje pružanje pojedinih zemaljskih usluga.

(3) Koncesija iz stavka 1. ovoga članka uključuje i obvezu koncesionara osigurati pružanje posebnih usluga sukladno članku 5. stavku 2. ovoga Zakona.

(4) Koncesija se može dati za građenje i upravljanje zračnom lukom na nekretninama:

– u vlasništvu Republike Hrvatske,

– u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

– u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

– u vlasništvu Društva u kojem je isključivi imatelj udjela/dionica Republika Hrvatska,

– u vlasništvu Društva u kojem su isključivi imatelji udjela/dionica jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

– u vlasništvu Društva u kojem su isključivi imatelji udjela/dionica Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Koncesija se može dati za upravljanje izgrađenom zračnom lukom:

– u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske,

– u isključivom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

– u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

– u vlasništvu Društva u kojem je isključivi imatelj udjela Republika Hrvatska,

– u vlasništvu Društva u kojem su isključivi imatelji udjela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

– u vlasništvu Društva u kojem su isključivi imatelji udjela Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Koncesija za građenje i upravljanje zračnom lukom može obuhvatiti koncesiju za upravljanje izgrađenom zračnom lukom i koncesiju za građenje nove infrastrukture zračne luke na nekretninama osoba iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Davatelj koncesije iz stavka 4. podstavaka 1., 3., 4. i 6. i stavka 5. podstavaka 1., 3., 4. i 6. ovoga članka u ime Republike Hrvatske je Vlada Republike Hrvatske.

(8) Davatelj koncesije iz stavka 4. podstavaka 2. i 5. i stavka 5. podstavaka 2. i 5. ovoga članka u ime jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(9) U slučaju davanja koncesije na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Društva iz stavaka 4. i 5. ovoga članka, koncesionar, uz naknadu za koncesiju, plaća i godišnju naknadu za korištenje nekretnina po tržišnoj vrijednosti, a što se uređuje ugovorom između koncesionara i vlasnika nekretnine.

(10) Pravo na korištenje nekretnine i visina naknade iz stavka 9. ovoga članka sastavni je dio dokumentacije za nadmetanje u postupku davanja koncesije.

(11) Iznimno od odredbe stavka 9. ovoga članka, u slučaju davanja koncesije na nekretninama u vlasništvu Društva koje je u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imatelji udjela kao ovlaštenici koncesijske naknade mogu se sporazumjeti o obvezi plaćanja godišnje naknade po tržišnoj vrijednosti Društvu.

Članak 9.c

(1) Pripreme radnje za davanje koncesije i postupak davanja koncesije iz članka 9.b stavka 6. ovoga Zakona provodi ministarstvo nadležno za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

- (2) Pripreme radnje za davanje koncesije i postupak davanja koncesije iz članka 9.b stavka 7. ovoga Zakona provode nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (3) Obavljanje određenih stručno-tehničkih poslova u provedbi pripremnih radnji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo, odnosno nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu povjeriti Društvu iz članka 9.b stavaka 4. i 5. ovoga Zakona.

Članak 9.d

- (1) Pripreme radnje za davanje koncesije i postupak davanja koncesije provode se sukladno odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.
- (2) Pravna analiza iz studije opravdanosti davanja koncesije sadrži popis i obrazloženje primjene propisa koji se primjenjuju na davanje koncesije, utvrđenja i analizu imovinskopravnih pitanja te preporuka vezanih za uvjete davanja koncesije i pitanje osiguranja izvršenja ugovora o koncesiji.
- (3) Kada koncesija ima obilježja projekta javno-privatnog partnerstva primjenjuju se i odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Članak 9.e

- (1) Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja u postupku davanja koncesije donosi Vlada Republike Hrvatske kao davatelj koncesije u ime Republike Hrvatske, **odnosno nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao davatelj koncesije u ime jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.**
- (2) Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, pored podataka utvrđenih odredbama zakona kojim se uređuju koncesije, sadrži i:
- osnove financiranja,
 - uvjete za povjeravanje trećima pojedinih radova ili usluga koje su predmet koncesije,
 - posebne uvjete kojima tijekom trajanja koncesije mora udovoljavati ponuditelj, a osobito glede zaštite i sigurnosti zračnog prometa,
 - mjere očuvanja i zaštite okoliša.
- (3) Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja može sadržavati i druge odgovarajuće podatke u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

Članak 9.f

- (1) Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuju koncesije, dokumentacijom za nadmetanje, podacima iz obavijesti o namjeri davanja koncesije, odabranom ponudom te odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, kao što su:
- predmet koncesije,
 - rok trajanja koncesije,
 - osnove financiranja,
 - posebni uvjeti kojima mora tijekom trajanja koncesije udovoljavati koncesionar, a osobito glede zaštite i sigurnosti zračnog prometa,
 - visina naknade za koncesiju te način i uvjeti njezina plaćanja,
 - uvjeti za povjeravanje trećima pojedinih radova ili usluga koje su predmet koncesije,
 - mjere očuvanja i zaštite okoliša,
 - prestanak ugovora o koncesiji,
 - uvjete primopredaje zračne luke po prestanku ugovora o koncesiji.
- (2) Kada koncesija ima obilježja javno-privatnog partnerstva na sadržaj ugovora o koncesiji primjenjuju se i odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.
- (3) **Davatelj koncesije mora odabranom najpovoljnijem ponuditelju ponuditi potpisivanje ugovora o koncesiji u roku od 20 dana, ili u duljem roku ako je tako određeno dokumentacijom za nadmetanje, od trenutka kada je odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja postala izvršna.**
- (4) Ugovor o koncesiji mora se potpisati u roku od 60 dana od trenutka kada je odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja postala izvršna.
- (5) Ugovor o koncesiji sastavlja se u pisanom obliku, a potpisuju ga:
- za koncesije iz članka 9.b stavka 6. ovoga Zakona ministar nadležan za civilni zračni promet (u

daljnjem tekstu: ministar) i odabrani najpovoljniji ponuditelj,
– za koncesije iz članka 9.b stavka 7. ovoga Zakona čelnik nadležnog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i odabrani najpovoljniji ponuditelj.

(6) Kada se koncesija daje za zračnu luku koja se upotrebljava i u vojne svrhe, na ugovor iz stavka 5. ovoga članka prethodnu suglasnost daje ministar nadležan za poslove obrane.

(7) Ugovor o koncesiji neće biti sklopljen ako jamstva i/ili instrumenti osiguranja propisani zakonom kojim se uređuju koncesije ne budu dostavljeni davatelju koncesije u roku određenom u dokumentaciji za nadmetanje.

(8) Pri izvršenju ugovora o koncesiji Društvo iz članka 9.b stavaka 4. i 5. ovoga Zakona može pružati stručnu i tehničku pomoć davatelju koncesije.

(9) Sredstva za podmirenje određenih obveza davatelja koncesije iz ugovora o koncesiji može osigurati Društvo iz članka 9.b stavaka 4. i 5. ovoga Zakona, a što se uređuje ugovorom između davatelja koncesije i Društva.

(10) U slučaju prestanka ugovora o koncesiji Društvo iz članka 9.b stavaka 4. i 5. ovoga Zakona preuzima upravljanje zračnom lukom pod uvjetima koji vrijede za operatore aerodroma, propisanim važećim propisima s područja civilnog zračnog prometa.

Članak 9.g

Naknada za koncesiju prihod je državnog proračuna Republike Hrvatske i/ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave razmjerno udjelu Republike Hrvatske i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u vlasništvu nekretnine, zračne luke, odnosno razmjerno njihovom udjelu u temeljnom kapitalu Društva iz članka 9.b stavaka 4. i 5. ovoga Zakona.

Članak 9.h

Na sva ostala pitanja koja se odnose na koncesije, a nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 9.i

(1) Građenje zračnih luka u vlasništvu Društva u kojem je imatelj udjela/dionica Republika Hrvatska ili na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Građenje u smislu ovoga Zakona je izvedba građevinskih i drugih radova kojima se gradi nova ili rekonstruira postojeća građevina.

(3) Na postupak izvlaštenja nekretnina radi građenja zračnih luka primjenjuju se propisi o izvlaštenju, ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.

(4) Za potrebe građenja zračnih luka u vlasništvu Društva iz stavka 1. ovoga članka nekretnine se izvlašćuju u korist tog Društva.

(5) Prijedlog za izvlaštenje nekretnina radi građenja zračnih luka podnosi Društvo iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Za potrebe građenja zračnih luka na temelju koncesije nekretnine se izvlašćuju u korist davatelja koncesije.

(7) Prijedlog za izvlaštenje iz stavka 6. ovoga članka u ime i za račun davatelja koncesije, osim Društva iz članka 9.b stavaka 4. i 5. ovoga Zakona, može podnijeti i koncesionar ako je na to posebno ovlašten ugovorom o koncesiji sklopljenim po odredbama ovoga Zakona.

(8) Pravne osobe iz stavaka 5. i 7. ovoga članka obveznici su plaćanja naknade u postupku izvlaštenja nekretnina radi građenja zračnih luka.

Članak 9.j

(1) Ako korisnik izvlaštenja želi stupiti u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, podnosi zahtjev za stupanjem u posjed nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno uredu za imovinskopravne poslove Grada Zagreba.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka odobrit će se ako korisnik izvlaštenja podnese dokaz da je prijašnjem vlasniku isplaćena naknada sukladno propisima o izvlaštenju, odnosno da mu je navedena naknada stavljena na raspolaganje, odnosno dokaz da je prijašnji vlasnik odbio primiti naknadu.

(3) O stupanju u posjed izvlaštenih nekretnina iz stavka 1. ovoga članka rješenje donosi nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno ured za imovinskopravne poslove Grada Zagreba u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva, ako utvrdi da je to neophodno zbog hitnosti slučaja ili da bi se otklonila znatnija šteta.

(4) Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 10.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona

- "Zračna luka Split", poduzeće s p.o. sa sjedištem u Kaštelima,
- "Zračna luka Dubrovnik", poduzeće s p.o. sa sjedištem u Čilipima,
- "Zračna luka Pula", poduzeće p.o. sa sjedištem u Puli,
- "Aerodrom Rijeka - Rivijera Kvarner", poduzeće p.o. sa sjedištem u Rijeci,
postaju pravne osobe u čijem temeljnom kapitalu Republika Hrvatska, županije na čijem se području nalazi zračna luka i jedinice lokalne samouprave određene ovim Zakonom, sudjeluju s ulozima određenim ovim Zakonom.

(2) Pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka upisat će se u sudski registar kao društva s ograničenom odgovornošću.

Članak 11.

Temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona jednak je knjigovodstvenoj vrijednosti imovine pravnih osoba iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, utvrđenoj u bilanci, na dan 31. prosinca 1997.

Članak 12.

U temeljnom kapitalu društva iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona sudjeluju Republika Hrvatska 55%, te županije i jedinice lokalne samouprave u sljedećim postocima:

- "Zračna luka Split", Splitsko-dalmatinska županija 15%, Grad Kaštela 15%, Grad Trogir 10%, Grad Split 5%,
- "Zračna luka Dubrovnik", Dubrovačko-neretvanska županija 20%, Grad Dubrovnik 10%, Općina Konavle 15%,
- "Zračna luka Pula", Istarska županija 15%, Grad Poreč 15%, Grad Pula 8%, Grad Labin 3%, Grad Rovinj 2%, Grad Pazin 1%, Grad Buje 1%,
- "Aerodrom Rijeka - Rivijera Kvarner", Primorsko-goranska županija 20%, Grad Rijeka 10%, Grad Krk 4%, Grad Crikvenica 4%, Grad Opatija 4%, Općina Omišalj 3%.

Članak 13.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, "Zračna luka Zagreb", d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, čiji je član Grad Zagreb, postaje društvo s ograničenom odgovornošću čiji je član Republika Hrvatska, Zagrebačka županija, Grad Zagreb i Grad Velika Gorica.

(2) U temeljnom kapitalu društva iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju Republika Hrvatska 55%, Zagrebačka županija 5%, Grad Zagreb 35% i Grad Velika Gorica 5%.

Članak 14.

(1) Dionice "Zračne luke Osijek", d.d. sa sjedištem u Osijeku i dionice "Zračne luke Zadar", d.d. sa sjedištem u Zadru, koje drži Hrvatski fond za privatizaciju, danom stupanja na snagu ovoga Zakona prenose se na Republiku Hrvatsku, županije na čijem području se nalazi zračna luka i jedinice lokalne samouprave određene ovim Zakonom. Ova dionička društva preoblikovat će se u društva s ograničenom odgovornošću, sukladno sa Zakonom o trgovačkim društvima.

(2) U temeljnom kapitalu društava iz stavka 1. ovoga članka, sudjeluje Republika Hrvatska 55%, te županije i jedinice lokalne samouprave u sljedećim postocima:

"Zračna luka Osijek", Osječko-baranjska županija 20%, Grad Osijek 25%,
"Zračna luka Zadar", Zadarska županija 20%, Grad Zadar 20%, Općina Zemunik Donji 5%.

Članak 15.

Poslovni udjeli članova društva iz članka 12., 13. i 14. ovoga Zakona određuju se u omjeru udjela u temeljnom kapitalu utvrđenih ovim Zakonom i preuzetih udjela sukladno odredbama članka 16. i 18. ovoga Zakona.

Članak 16.

(1) Ako neki od članova društava iz članka 12., 13. i 14. ovoga Zakona, odluči prenijeti svoj poslovni udjel ponudit će ga najprije većinskom vlasniku, a ako većinski vlasnik to odbije ponudit će ga ostalim članovima društva.

(2) Ako većinski vlasnik ili drugi član društva, iz stavka 1. ovoga članka, odbije preuzeti ponuđeni poslovni udjel, poslovni udjel može vlasnik ponuditi drugoj osobi.

Članak 17.

(1) Skupštine društava iz članka 12., 13. i 14. ovoga Zakona čine predstavnici članova tih društava.

(2) Republiku Hrvatsku u skupštinama društava iz stavka 1. ovoga članka, predstavlja ministar.

Članak 18.

Ako članovi društva iz članka 12., 13. i 14. ovoga Zakona, ne sklope društveni ugovor u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u sudski registar upisat će se Republika Hrvatska kao jedini član društva.

Članak 19.

Iznimno od odredbe članka 2. stavka 1. i članka 14. ovoga Zakona, dionička društva koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju djelatnosti u zračnim lukama, nastavljaju radom kao dionička društva.

Članak 20.

Ministar će propis iz članka 4. ovoga Zakona donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 21.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona glede uvjeta za pružanje zemaljskih usluga te ispunjenja posebnih tehničkih i drugih uvjeta propisanih za rad zračnih luka obavlja Agencija za civilno zrakoplovstvo sukladno odredbama zakona kojim se uređuje zračni promet i i podzakonskim propisima donesenim na temelju tog zakona.

(2) Nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona koje se odnose na koncesije za zračne luke provodi se sukladno odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 22.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o iskorištavanju zrakoplovnih pristaništa ("Narodne novine", br. 31/73., 26/93. i 29/94.).

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNIM LUKAMA

(„Narodne novine“, broj 14/11 od 01.02.2011.)

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNIM LUKAMA

(„Narodne novine“, broj 78/15 od 17.07.2015.)

Članak 10.

Odredbe članka 2. stavka 2. ovoga Zakona, kojom se u članku 9.b Zakona o zračnim lukama (»Narodne novine«, br. 19/98. i 14/11.) dodaje stavak 11., primjenjuju se na ugovore o koncesiji sklopljene prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.